

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de către avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 14 mai 2018 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui

Cebotari Dumitru XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 07.09.2016 pînă la 14.05.2018;

Instanța de apel de la 07.06.2018 pînă la 03.10.2018;

Instanța de recurs de la 19.11.2018 pînă la 26.02.2019.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 14 mai 2018, Cebotari Dumitru a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 90/1 Cod penal, a fost dispusă suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate lui Cebotari Dumitru, urmînd ca acesta să execute prima parte a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip deschis, iar restul pedepsei sub formă de închisoare, v-a fi suspendat, fiindu-i stabilită o perioadă de probațiune de 2 ani, cît și obligația să nu-și schimbe domiciliul fără consimțămîntul Biroului de Probațiune Șoldănești.

S-a încasat de la Cebotari Dumitru în folosul succesorului părții vătămate Mihai Golinschi, prejudiciul moral în sumă de 250 000 lei și cheltuielile de acordare a asistenței juridice în mărime de 2 500 lei, iar în total suma de 252 500 lei. În rest, acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material în sumă de 105 940 lei, a fost lăsată pentru a fi examinată într-un proces civil separat.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Cebotari Dumitru a fost diferit justiției pentru faptul că acesta, la 31 octombrie 2015, aproximativ în jurul orelor 19.45, dispunînd de permis valabil de conducere categoriile „A,B,C,D,E” cu nr. XXX, conducînd autovehiculul personal de model „XXX „, cu n/î XXX, pe traseul L - 174 Șipca -Șoldănești, pe strada XXX din or. XXX în apropierea podului peste râul XXX, avînd ca pasager pe bancheta din față pe Golinschi Radu, fiind conform testului cu aparatul „Drager Alcotest 8510 RO” nr. 2221 din 31 octombrie 2015, în stare de ebrietate, încălcînd prevederile p. 2, 3, 14 lit. a), 40 alin. (5) , 41 alin. (1) lit. d) ,47 lit. a), 42 alin. (3), (4); 45 alin. (1) lit. b), d) și p. 51 lit. (c) al Anexei nr. 1 al

Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, nu a manifestat prudență sporită la conducerea mijlocului de transport, nu a adaptat viteza la condițiile rutiere, a depășit viteza regulamentară de deplasare prin localități, nu a luat în considerație condițiile rutiere și fără a luat măsurile necesare pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, fiind în stare de ebrietate, a manevrat brusc pe partea stângă a traseului și nu s-a isprăvit cu conducerea autoturismului și ca rezultat a derapat de pe traseu, s-a inversat și s-a răsturnat în șanțul de lângă marginea traseului. În rezultatul cărui fapt, pasagerului Golinschi Radu i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 323/ D din 21 decembrie 2015, leziuni corporale sub formă de : traumă cranio-cerebrală ,cu hemoragii în țesuturile moi percraniene, cu fractura înfundată și fractura liniară a bazei și bolții craniene, cu hemoragii epidurale, subdurale (90 ml) și hemoragii subarahnidene totale, cu conținut hemoragie în ventriculele cerebrale, fractură deschisă, dublă a maxilei și mandibulei pe stânga, fractura deschisă a oaselor nazale, plagă contuză pe gât, echimoză pe torace, excoriații pe ambele gambe, care în ansamblu se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață în rezultatul cărora victima a decedat la fața locului.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Vasile Stăvilă în numele inculpatului, a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Cebotari Dumitru să fie achitat

În motivarea cererii de apel apărătorul a indicat că, au fost admise abateri grave privind legalitatea efectuării unui șir de acțiuni de procedură penală. În special: OUP Ursachi Marcel, la data de 31.10.2015 a examinat conform art. 118 Cod de procedură penală, locul accidentului rutier și a întocmit procesul-verbal respectiv. Conform textului actului procedural, OUP Ursachi Marcel nu a indicat obligatoriu împrejurările existente ce au importanță asupra cauzei, procesul-verbal nu este semnat de către participanții la întocmirea actului de procedură. La procesul penal sunt anexate imagini foto, care se prezumă că sunt parte componentă a procesului-verbal conform art. 118 Cod de procedură penală, efectuate de către expertul criminalist Petrov Maria. La procesul-verbal întocmit la 31.10.2015 OUP Ursachi Marcel, contrar alin. (3) al normei citate, nu a menționat efectuarea fotografierii cercetării la fața locului, participarea expertului-criminalist și mențiunea cu privire la omologarea suportului tehnic utilizat de către expertul criminalist. Textul întocmit către OUP în actul procedural de cercetare la fața locului, contravine normelor prevăzute în art. 260 Cod de procedură penală.

Instanța nu a desfășurat în continuare, în mod argumentat, cu referire la prezența nemijlocită atât în drept cât și în fapt, în acțiunile inculpatului a celor două elemente importante și anume latura obiectivă și latura subiectivă

Atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, în nici un fel nu a fost combătută declarația lui Cebotari Dumitru, poziție care este incontestabilă și logică, precum că în momentul impactului el se afla în automobil în calitate de pasager. Astfel, reieșind atât din Raportul OUP cu privire la circumstanțele producerii accidentului rutier din 31.10.2015 anexat la materialele cauze și conform căruia ...la data de 31.10.2015 în jurul orelor 20.00 cet. Golinschi Radu, deplasându-se cu automobilul de model MERCEDEZ VITO n/î XXX pe traseul 1-174 nu s-a isprăvit cu conducerea autoturismului, în urma căruia s-a inversat în șanțul de pe marginea carosabilului, ca rezultat cet. Golinschi Radu a decedat pe loc..., cât și din declarațiile celor peste 20 de martori(neoculari) ai acuzării, audiați în instanță, o bună parte din ei, inclusiv cei de la serviciul de descarcerare și de la asistența medicală de urgență, veniți

la fața locului imediat după accident, au declarat clar și prompt, că după volanul automobilului accidentat se afla cadavrul lui Golinschi Radu, de unde l-au ridicat și transportat la morgă. Atunci când nici acuzatorul de stat, și nici instanța în sentința din 14 mai 2018 nu au elucidat prin ce se confirmă că, în momentul producerii accidentului la volanul automobilului cu pricina se afla Cebotari Dumitru, iar imediat după accident - Golinschi Radu. Iar presupunerile că Cebotari Dumitru ar fi întreținut careva acțiuni în vederea inducerii în eroare a organelor de drept, nu sunt confirmate prin probe, dimpotrivă dovedesc contrariul.

Instanța a evitat să facă trimitere și la rezultatele expertizei medico-legale efectuate de către expertul S. Răileanu la data de 02.11.2015, adică imediat după săvârșirea accidentului, conform cărora ...leziunile corporale la cet. Golinschi Radu sunt caracteristice unui șofer...? Astfel susține apelantul că, este vorba de o interpretare selectivă a probelor pe dosar. Totodată, instanța de fond audiind cei peste 20 de martori ai acuzării, o bună parte din aceștia sunt prieteni sau amici de-ai inculpatului, a decis să aprecieze critic numai declarațiile martorului Mihail Brînza, care într-o măsură oarecare nu conveneau părții acuzării, din motivul că, ...deoarece nu poate fi neglijat faptul că dânsul cu Cebotari Dumitru sunt prieteni, din care motiv acesta are un interes direct de a favoriza situația procesuală a inculpatului... Însă, prin ce se deosebește calitatea procesuală a martorului Mihail Brînza de calitatea procesuală a celorlalți martori atunci când toți au fost preîntâmpinați de răspundere penală în cazul de dare de declarații false, jurând să spună numai adevărul...?

Urmărirea penală a fost pornită cu derogările cerințelor art. 274 alin. (2) Cod de procedură penală. Potrivit textului ordonanței de pornire a urmăririi penale, sesizarea OUP nu a avut loc conform dispozițiilor Cap. II al Codului de procedură penală.

Conținutul ambelor expertize sunt contradictorii, or în prima variantă expertii au ajuns la concluzia, că PROBABIL la volanul automobilului se afla Cebotari Dumitru. Expertii iluzorii au motivat plasarea lui Cebotari Dumitru la volanul automobilului, în lipsa unei argumentări convingătoare. Declarațiile expertului din ședința instanței de judecată sunt contradictorii cu privire la posibilitatea aflării la volan a persoanei concrete, iar în ce privește explicațiile de scurgere a sângelui din partea facială în timp, nici nu cad sub incidența criticii. În contextul descris în instanță cu titlu de constatare științifică a fost prezentat extrasul din manualul „Medicina legală” ca lucrare și carte de consultație a medicilor legiști din care rezultă că, leziunile corporale la Golinschi Radu sunt caracteristice unui șofer. Se exclude ca în rezultatul impactului din data de 30.10.2015, Cebotari Dumitru să nu primit leziuni corporale.

Astfel, expertizele, explicația expertului, examinarea automobilului sunt contradictorii, fiind necesară reluarea cercetării judecătorești în scopul de a fi numită o expertiză în comisie care să se efectueze de către experți medico-legiști și criminaliști, care urma să răspundă la întrebările apărării, însă prima instanță nu a admis cererea apărării.

Astfel apelantul a menționat că, nu s-a dovedit faptul că în momentul impactului din 31.10.2015 la volanul automobilului se afla Cebotari Dumitru, învinuirea fiind bazată numai pe declarațiile indirecte a succesorului legal a părții vătămate, altor martori neoculari, cât și a rezultatelor expertizei judiciare din 13 iunie 2016, care sunt combătute în totalitate de rezultatele primei expertize din 02.11.2015.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, a fost respins apelul avocatului Vasile Stăvilă în numele inculpatului Cebotari Dumitru, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, deși inculpatul Cebotaru Dumitru nu a recunoscut vina, vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește pe deplin prin următoarele probe cercetate în ședințe de judecată a instanței de fond și apel și anume prin: declarațiile Succesorul părții vătămate Golinschi Mihail; declarațiile martorilor Sandic Andrian, Sandic Ștefan, Iațic Petru, Crăciun Luminița, Crăciun Tamara, Crăciun Grigore, Batiușca Stela, Batiușca Mircea, Batiușca Mihaela, Barcari Grigorii, Mucovci Veaceslav, Burca Ion, Ioncu Viorica, Oprea Fiodor, Brînza Mihail, Guja Nicolae, Bulat Ion, Timercan Marin, Pîrîu Nicolae, Ursachi Marcel, Matei Valeriu, declarațiile expertului medico-legist Răilean Sergiu, precum și: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31 octombrie 2015 (f.d. 24-30); procesul-verbal de examinare a obiectului din 01 noiembrie 2015 (f.d.34-38); raportul de constatare medico-legală nr. 402 din 11 decembrie 2015 (f.d. 49-51); raportul de expertiză medico legală nr. 323 D din 21 decembrie 2015 (f.d.56); raportul de expertiză judiciară complexă nr. 621 cnej și 28 cml din 13 iunie 2016 (f.d.67-79); alcotestul efectuat cu aparatul de model „ Drager Alcotest 8510 din 31 octombrie 2015 cu nr.2221, conform căruia : la cet. Cebotari Dumitru s-a stabilit concentrația de alcool în aerul expirat este de 0,46 mg/l. (f.d.22-23).

Astfel, circumstanțele relatate confirmă săvârșirea infracțiunii imputate de către Cebotari Dumitru, or acesta a comis fapta prejudiciabilă stabilită de legea dată, anume prin încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Cebotari Dumitru, și le-a calificat drept o metodă de apărare aleasă de acesta în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă, ori, ele sunt combătute prin declarațiile martorilor și rapoartelor de expertiză.

Astfel, instanța de apel a considerat ca fiind dovedit dincolo de orice dubiu rezonabil faptul că, anume inculpatul în momentul producerii accidentului se afla la volanul automobilului, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 621 CNEJ nr. 26 CML din 13.06.2016, potrivit căruia la momentul producerii accidentului rutier din 31.10.2015, cea mai mare probabilitate cet. Golinschi Radu se afla în calitate de pasager, iar Cebotari Dumitru se afla la volanul automobilului „Mercedes Vito” n/î XXX (f.d. 68-79, Vol-I).

Anume din acest raport de expertiză, cât și din explicațiile expertului făcute în ședința de judecată a instanței de fond că, cea mai mare probabilitate Cebotari Dumitru se afla la volanul automobilului, a fost dedusă din caracterul și circumstanțele accidentului rutier, anume că automobil a derapat în partea stîngă, adică în partea în care se află șoferul, iar apoi s-a răsturnat tamponându-se în copac. Anume datorită acestor circumstanțe expertul a concluzionat că cel mai mult probabil inculpatul s-a aflat la volan și a primit mai puține leziuni corporale în raport cu victima, care datorită derapării în partea stîngă a automobilului, iar ulterior răsturnării și tamponării în copac, a fost deplasată din partea dreaptă a automobilului, unde stătea pe scaunul de pasager, spre partea stîngă a automobilului și a primit leziunile corporale de la care a decedat, datorită tamponării cu diferite obiecte contondente a automobilului implicat în accident rutier, care puteau fi atât parbrizul deteriorat, schimbătorul de viteză, care a suferit deformări caracteristice tamponării cu persoana care stătea în calitate de pasager și alte plăți proeminente din interiorul automobilului. Dimpotrivă inculpatul datorită faptului că se afla la volanul automobilului mai puțin era afectat de

tamponarea cu aceleași obiecte contondent deoarece nu a fost deplasat în interiorul cabinei în urma accidentului, fiind protejat totodată de volan și ușa stângă a automobilului (f.d. 69-74, Vol-I).

Totodată, instanța de apel a reținut că, starea de ebrietate a inculpatului la momentul conducerii mijlocului de transport și comiterii accidentului rutier a fost dovedită prin rezultatul alcotestului Drager din 31.10.2015 ora 23.04 min. că, concentrația de alcool în aerul expirat la Cibotari Dumitru a fost de 0,46 mg/l. (f.d.22-23, Vol-I), prin declarațiile făcute de însăși inculpat că, a consumat băuturi alcoolice, cât și de declarațiile martorilor Batiușca Mihaela, Batiușca Mircea, Batiușca Stela, Iațic Petru, Sandic Ștefan.

Astfel, instanța de apel a susținut opinia primei instanțe precum că, potrivit art. 14 lit. a) al Regulamentului circulației rutiere „conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate”, prevederi care au fost neglijate de către inculpat.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că vinovăția inculpatului Cebotari Dumitru în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită prin probele nominalizate.

Aprecierea critică declarațiilor martorului Mihail Brînza, din care rezultă că ultimul l-a scos pe inculpat de pe bancheta din față de pasager, a automobilului, este dubioase din motivul că nimeni din cei care au venit la fața locului după accident, nu l-au văzut pe M. Brînza. Mai mult, aceștia au fost colegi, locuind împreună în timpul studiilor într-o odaie la cămin.

Totodată, instanța de apel a reținut că, din poziția care se afla automobilul conform fotografiei făcute la momentul cercetării locului accidentului rutier după accident rutier (poza nr. 5, f.d. 28, Vol-I) , anume răsturnat pe partea stângă, se combate versiunea apărării, care pretinde că inculpatul nu era la volan, dar în locul de pasager și a fost scos anume de la locul de pasager de către martorul Brînza M., or acesta urma să atârne în aer, ceea ce din circumstanțele cauzei, nu este real.

Astfel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a cercetat complet și obiectiv cauza, apreciind nemijlocit probele și în ansamblu lor, anume explicațiile participanților, înscrisurile administrate, în coraport cu normele legale incidente în domeniu, analizând probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar ansamblul probelor din punct de vedere al coroborării lor, just ajungând la concluzia că vina inculpatului Cebotari Dumitru este dovedită, din probele administrate fiind probat cu certitudine că accidentul rutier soldat cu decesul părții vătămate Golinschi Radu a survenit în urma acțiunilor ilegale din imprudență ale inculpatului Cebotari Dumitru, care a încălcat regulile de securitate a circulației rutiere, anume încălcând prevederile p. 2, 3, 14 lit. a), 40 alin. (5), 41 alin. (1) lit. d), 47 lit. a), 42 alin.(3),(4); 45 alin. (1) lit. b), d) și p. 51 lit. (c) al Regulamentului Circulației Rutiere, nu a manifestat prudență sporită la conducerea mijlocului de transport, nu a adaptat viteza în condițiile rutiere, a depășit viteza regulamentară de deplasare prin localități, nu a luat în considerație condițiile rutiere și fără a lua măsurile necesare pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, fiind în stare de ebrietate, a manevrat brusc pe partea stângă a traseului și nu s-a isprăvit cu conducerea autoturismului și ca rezultat a derapat de pe traseu s-a inversat și s-a răsturnat în șanțul de lângă marginea traseului, iar în rezultatul cărui fapt, pasagerului Golinschi Radu i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață în rezultatul cărora victima a decedat la fața locului.

Cu referire la faptul că, martorii acuzării nu au fost martori oculari la accidentul dat, nu scade din relevanța și concludența declarațiilor acestora, atâta timp cât circumstanțele relatate de aceștia, chiar și ulterior comiterii accidentului pot fi reținute și apreciate sub aspect probatoriu în vederea stabilirii circumstanțelor de fapt în care s-a produs accidentul, or declarațiile acestor martori nu se rețin în mod individual, ci se apreciază prin coroborare cu alte probe administrate la dosar.

Anume din declarațiile succesului părții vătămate M. Golinschii, martorilor L. Crăciun, T. Crăciun, G. Crăciun, rudelor decedatului Radu Golinschi, care cunoșteau bine pe acesta, rezultă că niciodată nu l-au văzut ca acesta să se urce la volanul altor automobile străine, ba chiar nici la volanul automobilului tatălui nu se urca, iar din declarațiile martorilor Stela Batiușca, Mihaela Batiușca, se evidențiază că Radu Golinschi, după ce au mai consumat băuturi spirtoase la ei la poartă, simțindu-se în stare de ebrietate, a dorit să plece acasă la el, dar D. Cibotari l-a luat pe R. Golinschi și l-a urcat la el în microbuz, iar Dumitru Cibotari s-a urcat la volan.

La fel este alogică afirmația inculpatului despre faptul conducerii automobilului de către victimă cu starea de fapt că, Radu Golinschi, niciodată nu a cerut permisiunea ca să se urce la volanul microbuzului „Mercedes Vito” al lui D. Cibotari, dar a insistat să se urce în seara când era în stare de ebrietate avansată, iar inculpatul Cibotari Dumitru știind despre starea inculpatului, cât și faptul că automobilul său are unele defecte, ce țin de punerea acestuia în viteză, a acceptat atât de ușor de a ceda volanul automobilului unei persoane, despre care știa cu certitudine că este în stare de ebrietate alcoolică.

Cu referire la argumentele apărării ce se referă la ilegalitatea modului de sesizarea a OUP, instanța de apel a reținut că organele de urmărire penală (menționate în art. 253 Cod de procedură penală) pot lua la cunoștință despre săvârșirea unor infracțiuni și pe alte căi decât plângerea, denunțul sau autodenunțul. O astfel de autosesizare mai poate fi denumită și sesizare din oficiu. Depistarea infracțiunii nemijlocit de lucrătorul organului de urmărire penală poate avea loc în cadrul desfășurării actelor de verificare cu privire la existența sau inexistența infracțiunii. În cazul depistării infracțiunii nemijlocit de către lucrătorul organului de urmărire penală, acesta întocmește un raport pe numele conducătorului organului de urmărire penală în care expune circumstanțele depistate și dispune înregistrarea infracțiunii. În acest context, art. 262 alin. (3) Cod de procedură penală, prevede, în cazul depistării infracțiunii nemijlocit de către lucrătorul organului de urmărire penală, acesta întocmește un raport în care expune circumstanțele depistate și dispune înregistrarea infracțiunii, din care motiv aceste argumente nu sunt întemeiate.

Totodată, instanța de apel a respins și argumentele părții apărării, precum că, ordonanța de punere sub învinuire, poartă un caracter iluzoriu, că D. Cibotari nu a înțeles în ceia este învinuit, or ordonanța de punere sub învinuire din 01.09.2016, prin care i-a fost înaintată acuzarea lui Cibotari Dumitru, întrunește toate condițiile de formă fiind formulată învinuirea clară cu indicarea datei, orei, anului, locului, modului de săvârșire a infracțiunii și semnele calificative pentru încadrarea juridică a faptei. Iar inculpatul D. Cibotari în urma expunerii învinuirii de către acuzator, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, cât și în instanța de apel, a relatat că în ce este învinuit a înțeles, dar nu își recunoaște vinovăția.

Totodată, instanța de apel a susținut constatarea nesemnării procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31.10.2015, întocmit de către OUP, M. Ursachi, de către

persoanele care au participat la întocmirea acestuia, însă această omisiune nu duce la declararea nulității acestuia.

Acela-și lucru a fost admis de către OUP, M.Ursachi, la întocmirea schiței accidentului rutier din 31.10.2015, care a fost semnat doar de către acesta, fără a fi semnată de inculpat sau martori asistenți. OUP, M. Ursachi fiind audiat la caz a relatat că, a găsit oportun de a semna numai el schița, contrar prevederilor art. 156 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, din care rezultă că reprezentantul organului de urmărire penală, cu participarea specialistului, dacă acesta este invitat, desfășoară acțiunile necesare și colectează mostrele respective. Mostrele, cu excepția documentelor, se împachetează și se sigilează, iar pachetele sigilate se semnează de persoana care efectuează acțiunea respectivă. În cazurile necesare, colectarea mostrelor se face prin percheziție sau ridicare ori concomitent cu efectuarea acestora, precum și a altor acțiuni de urmărire penală. (3) Despre colectarea mostrelor se întocmește un proces-verbal conform dispozițiilor art. 260 și 261, în care se descriu toate acțiunile efectuate pentru colectarea mostrelor în consecutivitatea efectuării lor, metodele și mijloacele tehnice aplicate, precum și însăși mostrele. Mostrele colectate se anexează la procesul-verbal. Astfel, OUP, M. Ursachi la 01.11.2015 a emis ordonanță de ridicare a probelor biologice de la Cibotari Dumitru și din automobilul de model „Mercedes Vito”. Iar procesul-verbal privind colectarea mostrelor nu a fost întocmit, fiind întocmit doar procesul-verbal de examinarea obiectului din 01.11.2015, potrivit căruia s-au examinat probele biologice colectate de pe partea dreapta a volanului, probele biologice colectate de pe ușa automobilului din partea șoferului, probe biologice colectate de pe volanul automobilului de model „Mercedes Vito”, probe biologice colectate de pe „stoica” care ține parbrizul din partea stângă de la volan, și o eprubetă cu probele biologice colectate în sediul SR Șoldănești de la Cibotari Dumitru.

Urmare la cele menționate, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 848 din 18.11.2015, la laborator au fost prezentate 2 plicuri-improvizate din hârtie, încheiate, cu inscripții de mână cu pix albastru și 2 plicuri din politilenă transparentă, la un capăt cu bandă adezivă alba și dungă roșie, plicurile fiind nesigilate, închise, astfel, fiind încălcate prevederile art. 156 alin. (2) Cod de procedură penală.

Însă, instanța de apel a menționat că, aceste probe țin de stabilirea apartenenței urmelor de sânge care au fost depistate în automobilul implicat în accident rutier, care datorită circumstanțelor cauzei aparțin victimei, dar nu inculpatului, or inculpatul nu a fost afectat de acest impact prin primirea a careva leziuni corporale care au generat scurgeri de sânge, astfel încât necătfînd la faptul omisiunilor și încălcărilor la întocmirea actelor procesuale menționate, aceasta nu a afectat întreg probatoriu în ansamblu cu privire la stabilirea stării de fapt a lucrurilor.

Astfel, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele și obiecțiile indicate în apelul declarat de către apărare.

Tot aici, instanța de apel a menționat că, instanța de fond just a constatat că în acțiunile inculpatului Cibotari Dumitru sunt prezente toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, inclusiv și latura obiectivă, argumente pe care instanța de apel le-a acceptat și pentru a evita repetări inutile le-a însușit, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența și practica CEDO.

Reieșind din circumstanțele cazului, că infracțiunea comisă de Cibotari Dumitru face parte din categoria celor grave, ținînd cont de scopul pedepsei penale în restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului precum și prevenirea săvârșirii

de noi infracțiuni, faptul aflării la întreținere a unui copil minor, instanța de apel a menținut poziția instanței de fond.

Referitor la cuantumul prejudiciului moral încasat de prima instanță, instanța de apel, prin prisma art. 1423 alin. (1) și (2) Cod civil, a menționat că, succesoriului părții vătămate i-au fost aplicate suferințe psihice, manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimentul de incapacitate de a se bucura în modul cuvenit de garanțiile prescrise de Lege, sentimentul de frustrare, nedreptate și umilință, dezamăgire etc., stări apreciate și de CEDO ca fiind componente ale prejudiciului moral.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind una justă concluzia primei instanțe cu referire la obligarea inculpatului de a repara prejudiciul moral cauzat succesoriului părții vătămate în sumă de 250 000 lei, pe care instanța a apreciat-o ca fiind echitabilă în raport cu suferințele cauzate acestuia din urmă și proporționale faptei săvârșite și consecințelor survenite, fiind cert că încasarea unei sume inferioare acesteia este contrar sensului și scopului normelor sus-indicate, la fel cum adjudecarea unei sume mai mari ar fi disproporționată.

Totodată, instanța de apel a susținut concluzia primei instanțe cu referire la admiterea în principiu a acțiunii civile în latura prejudiciul material, care a fost lăsată pentru a fi examinată aparte în cadrul unui proces civil, or pentru a fi just soluționată era necesară prezentarea unor probe suplimentare, care generau amânarea examinării cauzei.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Cebotari Dumitru, din motiv că nu au fost întrunite elementele infracțiunii imputate. Recurentul invocă aceleași motive declarate în cererea de apel. Totodată, se menționează că, instanțele au dat o apreciere eronată a probelor examinate în ședințele de judecată, ori, cauza a fost examinată unilateral, bazându-se pe presupuneri. În opinia apărării, organul de urmărire penală urma să califice fapta lui Cebotari Dumitru în art. 264/1 alin. (2) Cod penal. Rapoartele de expertiză sunt contradictorii.

5.1. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care consideră că recursul înaintat, urmează a fi declarat inadmisibil din motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, iar acestea nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală. Acestea au format obiect de studiu la judecarea cauzei în instanța de apel și cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare.

5.2. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, succesoriul părții vătămate Mihail Golinschi, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de către avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs ca inadmisibil, deoarece în cererile de recurs ordinar este cuprins aceleași motiv invocat în cererea de apel la care instanța de apel s-a expus minuțios.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea

de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penale au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Astfel, prin rechizitoriu, Cebotari Dumitru XXX a fost învinuit pentru faptul că, la 31 octombrie 2015, aproximativ în jurul orelor 19.45, dispunînd de permis valabil de conducere categoriile „A,B,C,D,E” cu nr. XXX, conducînd autovehiculul personal de model „XXX „, cu n/î XXX, pe traseul L -174 Șipca -Șoldănești, pe strada XXX din or. XXX în apropierea podului peste râul Ciorna, avînd ca pasager pe bancheta din față pe Golinschi Radu, fiind conform testului cu aparatul „Drager Alcotest 8510 RO” nr. 2221 din 31 octombrie 2015, în stare de ebrietate, încălcînd prevederile p. 2, 3, 14 lit. a), 40 alin. (5) , 41 alin. (1) lit. d) ,47 lit. a), 42 alin. (3), (4); 45 alin. (1) lit. b), d) și p. 51 lit. (c) al Anexei nr. 1 al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, nu a manifestat prudență sporită la conducerea mijlocului de transport, nu a adaptat viteza la condițiile rutiere, a depășit viteza regulamentară de deplasare prin localități, nu a luat în considerație condițiile rutiere și fără a luat măsurile necesare pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, fiind în stare de ebrietate, a manevrat brusc pe partea stîngă a traseului și nu s-a isprăvit cu conducerea autoturismului și ca rezultat a derapat de pe traseu, s-a inversat și s-a răsturnat în șanțul de lângă marginea traseului. În rezultatul cărui fapt, pasagerului Golinschi Radu i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 323/ D din 21 decembrie 2015, leziuni corporale sub formă de : traumă cranio-cerebrală ,cu hemoragii în țesuturile moi percraniene, cu fractura înfundată și fractura liniară a bazei și bolții craniene, cu hemoragii epidurale, subdurale (90 ml) și hemoragii subarahnidene totale, cu conținut hemoragie în ventriculele cerebrale, fractură deschisă, dublă a maxilei și mandibulei pe stînga, fractura deschisă a oaselor nazale, plagă contuză pe gât, echimoză pe torace, excoriații pe ambele gambe, care în

ansamblu se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață în rezultatul cărora victima a decedat la fața locului.

Prin sentința primei instanțe care a fost menținută și de instanța de apel, s-a reținut că, Cebotari Dumitru a fost diferit justiției pentru faptele invocate în rechizitoriul.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, în prezenta cauză prima instanță nu a stabilit fapta pentru care a fost condamnat inculpatul, iar instanța de apel a examinat pur formal apelul declarat, nu a descris fapta criminală și a menținut o soluție neargumentată la modul convenit.

De asemenea, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 211-214, vol. II), au fost verificate următoarele probe: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31 octombrie 2015 (f.d. 24-30); procesul-verbal de examinare a obiectului din 01 noiembrie 2015 (f.d.34-38); raportul de constatare medico-legală nr. 402 din 11 decembrie 2015 (f.d. 49-51); raportul de expertiză medico legală nr. 323 D din 21 decembrie 2015 (f.d.56); raportul de expertiză judiciară complexă nr. 621 cnej și 28 cml din 13 iunie 2016 (f.d.67-79); alcotestul efectuat cu aparatul de model „ Drager Alcotest 8510 din 31 octombrie 2015 cu nr. 2221, conform căruia : la cet. Cebotari Dumitru s-a stabilit concentrația de alcool în aerul expirat este de 0,46 mg/l. (f.d.22-23).

Totodată, conform părții descriptive a deciziei atacate (pct.4.1), instanța de apel a considerat că, vinovăția inculpatului Cebotari Dumitru se confirmă prin: declarațiile Succesorul părții vătămate Golinschi Mihail; declarațiile martorilor Sandic Andrian, Sandic Ștefan, Iațic Petru, Crăciun Luminița, Crăciun Tamara, Crăciun Grigore, Batiușca Stela, Batiușca Mircea, Batiușca Mihaela, Barcari Grigorii, Mucovci Veaceslav, Burca Ion, Ioncu Viorica, Oprea Fiodor, Brînza Mihail, Guja Nicolae, Bulat Ion, Timercan Marin, Pîrîu Nicolae, Ursachi Marcel, Matei Valeriu, declarațiile expertului medico-legist Răilean Sergiu, probe ce nu au fost verificate în ședința de judecată, ori potrivit art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, iar potrivit alin. (6) aceluiași articol, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Mai mult, potrivit părții descriptive a deciziei instanței de apel, s-a menționat că vinovăția inculpatului Cebotari Dumitru se confirmă atât prin declarațiile martorilor acuzării cât și a martorilor apărării care au fost audiați în prima instanță.

Totodată, potrivit părții descriptive a deciziei instanței de apel, se menționează că, au fost audiați martorii Sandic Ștefan, Iațic Petru, Crăciun Tamara, Mucovici Viaceslav, Bargari Grigore, care *în cadrul ședinței de judecată..... în cadrul cercetării judecătorești... au declarat că,....ori*, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit procesului-verbal a ședinței de judecată, acești martori, nu au participat la examinarea cauzei în instanța de apel.

Astfel, din conținutul deciziei recurate rezultă că, instanța de apel nu a verificat minuțios probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și nu au fost supuse analizei în coroborare, la baza deciziei adoptate fiind reținute aceleași probe care au fost cercetate de instanța de fond și doar enumerate în decizie, neexaminând sub toate aspectele hotărîrea primei instanțe.

Astfel, se conchide că, instanța de apel nu a soluționat fondul apelului în coraport cu motivele invocate și normele enunțate de procedură penală, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel și nu și-a motivat soluția, prin ce s-a comis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs deoarece soluționarea chestiunii respective ține de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel, care conform art. 414 Cod de procedură penală, trebuie să judece apelurile din punct de vedere al stării de fapt și de drept, deci al legalității și temeiniciei sentinței atacate.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit, constatînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel, urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui *Cebotari Dumitru XXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțată integral la **26 martie 2019**.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Dumitru Mardari

Maria Ghervas